

“ЗОРЯ НАДІЇ” – ДЛЯ ВСІХ

Люди з особливими потребами належать до того ж самого суспільства, що й здорові, повносправні. Однак попри гуманні доктрини, що мають силу здебільшого на папері, а не в реальному житті, люди з обмеженими функціональними можливостями часто почувають себе відкинутими, дискримінованими. Емоції і почуття, викликані байдужим, зневажливим, а подекуди жорстоким ставленням, погіршують і без того погане самопочуття хворого. Особливо ранимою до подібних впливів є несформована дитяча психіка. При наданні вчасної кваліфікованої допомоги, систематичній реабілітації в дитячі роки можна усунути низку проблем в розвитку дитини, яка має вади психофізичного розвитку, попередити відставання, посприяти її інтеграції в суспільство.

У нашому районі більш ніж три сотні дітей мають інвалідність і потребують особливого догляду та турботи. Та немає жодного закладу, який би взяв на себе результативне вирішення проблеми їх реабілітації. Громадські активісти, заручившись підтримкою місцевої влади, поставили за мету створити такий заклад у нашому місті, аби діти і молодь з обмеженими можливостями змогли отримати кваліфіковану допомогу, не відриваючись від сімейного середовища на кілька тижнів, долаючи відстань у сотні кілометрів. Ініціативу схвалюють польські партнери, які в рамках проекту «Рівним кроком» надають кременчанам інформаційну і вагомую практичну підтримку.

Нещодавно польська делегация перебувала у Кременці на завершальній у проекті, проте не останній, зустрічі. Ціль робочого візиту мала моніторинговий характер і полягала у перевірці результативності впровадження українськими колективами досвіду польських колег, зокрема системи керування навчання. На зустріч були запрошені представники Кременецької ГО “Регіональний фонд розвитку та інтеграції”, Тернопільського обласного навчально-реабілітаційного центру, Тернопільського обласного центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів (КУТОР), представники благодійного фонду «Живи з надією», члени ГО «Товариство батьків дітей-інвалідів та їхніх друзів «Зоря надії», з яким активно співпрацюють науково-педагогічні працівники нашої академії, насамперед науковці кафедри педагогіки і психології, голова Тернопільської обласної організації інвалідів Михайло Костів, голова Кременецької районної державної адміністрації Сергій Сімчук, голова Кременецької районної ради Володимир Стефанський, міський голова Олексій Ковальчук, перший заступник міського голови Микола Матвіюк, представники ЗМІ: редактор КРІЦ «Діалог» Вікторія Іваницька, редактор районного радіомовлення Зоя Карп'юк.

Захід проходив під керівництвом Каміля Кабасінські, Магдалени Полівчак, Івана Дмитрука та за координації керівника Регіонального фонду розвитку та інтеграції Галини Нагорнюк. Учасники презентували підготовлені матеріали й обговорювали нагальні питання, які виникали в ході реалізації проекту, визначали перспективи подальшої роботи та знаходили спільні вектори у діяльності залучених установ та організацій. Керівники проекту «Рівним кроком» запевнили учасників проекту з української сторони в тому, що й надалі надаватимуть підтримку у розпочатій

справі, ділитимуться досвідом, який, зазначимо, нагромадили за 25 років титанічної праці, і застерegli від розгортання конкуренції між закладами подібного типу. Тільки налагоджені відносини між закладами і взаємодопомога дозволять охопити реабілітацією якомога більше дітей і молоді, позбавивши їх від виснажливих переїздів і пригнічення, спричиненого тривалим відривом від домашньої атмосфери.

Водночас відбулась демонстрація гри бочка в Кременецькій ЗОШ №3, проведена Іренеушем Клімеком і Віктором Жгутим з участю дітей із особливими потреба-

ми, які влітку цього року їздили до Польщі (в Бондич) на реабілітацію, відпочинок та навчання. Новий вид спорту захопив учасників і дозволив їм відчути себе повноцінними, пережити радість від цікавої гри, відкрити нові горизонти для розвитку своїх можливостей.

У приміщенні районної ради відбулася зустріч польської делегации з батьками дітей, які мають обмежені можливості здоров'я. Спілкувалися з приводу актуальних проблем, які об'єднали представників двох країн за круглим столом. Розгорнулася жвава дискусія з питань організації підтримки людей з обмеженими можливостями в Україні, що затягнулася в часі довше запланованого. Варто відмітити, що бажання взяти участь у заході, крім людей, яких спонукає особиста трагедія, виявили практичні психологи, громадські активісти. Музичний колектив “Любисток” (керівник — Ольга Гаврилюк) подарував присутнім кілька чудових композицій. Учасники заходу залишилися впевненими у тому, що подібні акції обов'язково матимуть продовження, а омріяний для багатьох сімей центр реабілітації запрацює на повну потужність. Нагадаємо, що рішенням міської ради вже виділено ділянку від будівництва закладу, фахівцями розроблено проект. Тож на часі — пошук коштів та об'єднання зусиль активістів і всіх громадян, які не можуть залишитись осторонь і в силі внести хоча б маленьку часточку в цю благородну справу. Необхідно пам'ятати золоті слова, які є девізом в роботі Тернопільського обласного навчально-реабілітаційного центру: «Хрест долі можна нести в муках, але якщо хтось в стані ці муки полегшити, — честь і хвала цим людям».

Очевидно, що саме для випробування здатності кожного з нас до співпереживання, співчуття та милосердя встановлено Міжнародний день людей із обмеженими можливостями. 3 грудня — день, коли ми говоримо про те, чого ніколи не повинні забувати, — про обов'язок виявляти турботу і милосердя до людей, які мають рівні з нами права, однак не можуть їх вповні реалізувати. Тяжка недуга, серйозна травма, невиліковне захворювання настільки звужують поле життєдіяльності людини з інвалідністю, що без допомоги рідних і близьких їй не обійтись. І ми не повинні чекати того єдиного дня в році, щоб бути прихильнішими до людей, що потребують особливої уваги й підтримки щоденно. Ідеться

не тільки про догляд, спілкування, а й про позитивні емоції, розвиток збережених можливостей. В Кременецькому районному будинку культури був проведений культурно-розважальний захід, цільовою аудиторією якого виступили діти з обмеженими можливостями здоров'я і їх сім'ї. До складу основних організаторів увійшли благодійні фонди «Живи з надією» і «Апостол», ГО «Товариство батьків дітей-інвалідів та їх друзів «Зоря надії», міська та районна ради. Концертна програма відбулася з участю РБК, християнського музичного колективу «Шолом», керівник якого, попри діагноз

ДЦП, невтомно працює над собою і розвиває свої здібності у творчій діяльності. Фінансову підтримку для проведення заходу забезпечили приватні підприємці, спонсори, небадужі громадяни. Збір коштів, іграшок, канцелярського приладдя, солодощів для дітей організували викладачі та студенти нашої академії та коледжу, вчителі й учні ЗОШ м.Кременця, ГО «Кременецька екологічна ліга». Підтримали ініціативу представники ЮНЕСКО, які особисто завітали на захід.

Дійство розпочалося співбесідою на тему «Чи є вихід? Проблема депресії, шляхи її подолання і профілактика». В іншій залі РБК проводились ігри аніматорів і волонтерів з дітками; далі — концерт. Оформлення сцени взяли на себе працівники і діти з районного центру дитячої творчості. Ще зовсім маленькі, але безумовно

талановиті кременчани подарували присутнім танцювальні й пісенні композиції. Шквал аплодисментів викликали пісні про родину і рідну країну у виконанні Олени Ковальчук, мешканки с. Лідихів, яка з дитинства бореться з тяжкою недугою. Нелегкі випробування випали на долю дівчини, та вона не

здається, гартує волю і не уявляє свого життя без музики.

Яскраві емоції у дітей викликали мультиплікаційні герої, які завітали до них із креатив-студії «Подія». Аніматори виявили безкорисливе бажання долучитися до заходу, організованого для дітей із особливими потребами та підготували відповідну розважальну програму. Помітну роль відіграли тут студенти нашої гуманітарно-педагогічної академії і педагогічного коледжу, які в період заліково-екзаменаційної сесії знайшли час і сили, щоб долучитися до суспільно важливої справи.

Завершальним етапом заходу було вручення подарунків дітям і побажання гарних свят, що з кожним днем стають все ближчими. В останній місяць року, що минає, звичай прокидаються надії на краще життя і радісні події у році прийдешньому. Тож насамкінець хочемо побажати сповнення задумів, здійснення сподівань усім небадужим громадянам, людям із чуйним серцем, які вклали кожен свою часточку у проведення заходу і завжди готові подати руку допомоги тим, хто цього потребує.

СПІЛЬНО З ПЕДАГОГАМИ ЗОШ

Зміни, які відбуваються в суспільстві, реформування всіх ланок освіти вимагають від сучасного педагога високого рівня професійної компетентності та стимулюють його до безперервного самовдосконалення. Врахування психологічних аспектів розвитку учня, підтримання сприятливої атмосфери в дитячому та педагогічному колективах, визначення педагогом реальних перспектив в особистісному зростанні та розкриття потенціалу кожного школяра — все це і багато іншого в гармонійному поєднанні впливають на результативність навчально-виховного процесу, вимагаючи від фахівця глибоких знань із психології, уміння майстерно їх застосувати. В контексті зазначеного дедалі більшої актуальності набуває формування психологічної компетентності працівника педагогічного профілю, яка виступає складовою його професійної компетентності.

Теоретичні і практичні аспекти окресленої проблеми неодноразово постають предметом обговорень, дискусій у педагогічних колективах, визначають тематику науково-методичних семінарів, один із яких нещодавно відбувся на базі Горинської ЗОШ І-ІІІ ст. Мета семінару під назвою «Психологічна компетентність та професійна діяльність педагога» полягала в розкритті поняття компетентності як психологічного аспекту професійного становлення педагога, розвитку педагогічної рефлексії учасників, розширенні досвіду переживання глибинних мотивів діяльності та їхніх виявів у взаємодії з іншими людьми, сприянні усвідомленню педагогами стилю і мотивації професійної діяльності та ін.

З вітальним словом до присутніх звернувся директор

Горинської ЗОШ Олег Олексюк. Маючи багатий досвід роботи за фахом і відповідні здобутки, Олег Михайлович не зупиняється на досягнутому, стимулює професійне зростання своїх колег, підтримуючи їх позитивні ініціативи та проекти.

На початку заходу практичний психолог школи Оксана Тимець висвітлювала поняття компетентності та компетенцій в

теоретичному ракурсі і сфокусувала увагу учасників на тому, що психологічна компетентність вчителя впливає на результат навчально-виховної роботи не менше, ніж знання ним педагогіки, методик викладання та виховання. Наступним компонентом у структурі заходу виступила вправа «Знайомство», яка посприяла налаштуванню учасників на роботу в групі. Прозвучали доповіді кандидата педагогічних наук, завідувача

кафедри педагогіки та психології Кременецької ОГПА ім. Тараса Шевченка, доцента Любові Кравець і автора цих рядків, у змісті яких було представлено модель вчителя-майстра сучасної школи, визначено шляхи підвищення професійної компетентності педагога, а також розглянуто важливі аспекти проблеми в рамках проекту Закону України «Про освіту».

В ході рольової гри «Портрет професіонала» учасники мали змогу ще раз актуалізувати для себе ділові й особистісні якості, якими має володіти педагог, і зробити висновок про розвиток цих якостей у самих себе.

Соціальний педагог школи допоміг присутнім з'ясувати власний рівень психологічної компетентності у ході тесту з аналогічною назвою. А вміння творчо розв'язувати завдання в мікрогрупі знадобилось учасникам під час виконання вправи «Модель компетентного вчителя».

Традиційно на завершення — вправа на релаксацію — м'язове та психічне розслаблення для відновлення життєвих сил. В соціономічних, як і в будь-яких інших професіях, аби результативно працювати, необхідно вміти вчасно знімати втому. Це вміння виступає важливим компонентом попередження емоційного вигорання, що знову ж таки зводиться до проблеми психологічної компетентності.

Насамкінець — підведення підсумків семінару і визначення перспектив подальшої роботи: зустрічей, тренінгів, різнопланових заходів, без яких немислиме професійне зростання сучасного педагога.

Сторінку підготувала Наталія БАБІЙ